

REPUBLIKA SLOVENIJA
**MINISTRSTVO ZA DELO,
DRUŽINO IN SOCIALNE ZADEVE**

DIREKTORAT ZA DELOVNA RAZMERJA
IN PRAVICE IZ DELA

Kotnikova ulica 28, 1000 Ljubljana

T: 01 369 77 08

F: 01 369 78 30

E: gp.mddsz@gov.si

www.mddsz.gov.si

PREDLAGAM VLADI
Urad Vlade RS za komuniciranje

gp.ukom@gov.si

Številka: 1031-126/2013-2

Datum: 19. 2. 2013

Zadeva: Predlagam.vladi.si predlog 4233-67: Prostovoljno pokojninsko zavarovanje – zmanjšanje premije ali odprava malusov

Spoštovani!

Na Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve smo prejeli dopis, posredovan preko spletnega orodja predlagam.vladi.si, v katerem avtor izpostavlja problematiko zvišanja prispevkov za obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje v primeru prostovoljnega vstopa v sistem obveznega pokojninskega in invalidskega zavarovanja. Avtor izraža nestrinjanje z ureditvijo po kateri se doba dosežena na podlagi prostovoljnega vstopa v obvezno zavarovanja ne šteje v pokojninsko dobo brez dokupa, zaradi česar je zavarovanec deležen malusov v primeru predčasnega odhoda v pokoj oziroma v primeru upokojitve pred 65. letom, kar ga postavlja v neenakopraven položaj z zavarovanci, ki so bili 40 let vključeni v sistem obveznega pokojninskega in invalidskega zavarovanja kot zaposleni z minimalno plačo, saj so v tem obdobju plačevali enako višino prispevkov, vendar pa se lahko upokojijo pred 65. letom brez malusov. Pri tem izpostavlja tudi nespremenjeno višino prostovoljnega prispevka za kmete, ki bo tudi po spremembi znašala 37 eurov. Ureditev se mu zdi nepravilna, saj ob trikratnem zvišanju premije znižuje pravice, ki jih zavarovanec lahko prejme, zato predlaga, da vlada zmanjša prispevek za prostovoljno vključitev v obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje ali pa odpravi maluse in tako popravi storjeno krivico.

V odgovoru na omenjeni predlog vam z vidika veljavne zakonodaje o pokojninskem in invalidskem zavarovanju posredujemo sledeče pojasnilo:

V zvezi s posredovanimi mnenji pojasnujemo, da je osnova za plačilo prispevkov za zavarovance po ZPIZ-2 določena v znesku, ki je najmanj enak znesku 60 % zadnje znane povprečne letne plače zaposlenih v Republiki Sloveniji, preračunane na mesec. Glede na to, da minimalna plača znaša 783,66 EUR in se prispevke odmeri v višini 24,35% bodo zavarovanci, ki so prostovoljno vključeni v obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje prispevke plačevali v višini 190,82 EUR na mesec, kar predstavlja bistven dvig v primerjavi z višino prispevka po ZPIZ-1. Naveden znesek prispevka velja od 1.1.2013 dalje za vse zavarovance, razen za zavarovance, ki so bili do uveljavitve tega zakona vključeni v obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje na podlagi ukrepov kmetijske politike kot prenosniki kmetijskega gospodarstva in so od uveljavitve tega zakona zavarovani po šestem odstavku 25. člena tega zakona. Ti plačujejo prispevke od osnove, od katere jim je bil obračunan prispevek za zadnji mesec pred uveljavitvijo ZPIZ-2. Prav tako od osnove, od katere jim je bil obračunan prispevek za zadnji mesec pred uveljavitvijo ZPIZ-2 plačujejo zavarovanci, ki so bili v zadnjem letu pred uveljavitvijo tega zakona vključeni v zavarovanje kot kmetje, ki niso izpolnjevali pogojev za vstop v obvezno

zavarovanje zaradi prenizkega dohodka kmečkega gospodarstva, to je v višini 36,85 EUR na mesec.

Iz avtorjevega prispevka izhaja nestrinjanje z dvigom prispevkov v primeru prostovoljne vključitve v obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje oziroma nestrinjanje z ureditvijo, ki ne omogoča več prostovoljne vključitve v obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje za ožji obseg pravic ter nestrinjanje z dejstvom, da se doba pridobljena na podlagi prostovoljne vključenosti v obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje, ne šteje v pokojninsko dobo brez dokupa. V zvezi z zvišanjem prispevkov oziroma z ukinitvijo možnosti vključitve v zavarovanje za ožji obseg pravic pojasnjujemo, da bodo skladno z določbami ZPIZ-2 vsi zavarovanci v pokojninskem in invalidskem zavarovanju morali plačevati ustrezne prispevke za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, ne glede na to, na kakšni podlagi so vključeni v obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje. Namen zvišanja prispevka na podlagi prostovoljne vključitve v obvezno zavarovanje je poenotenje kroga zavarovancev, tudi glede na tiste, ki so plačevali za prostovoljno zavarovanje 57 € (kar je znašalo 684 € letno za eno leto pokojninske dobe) in tiste, ki so si leta dokupili, kar stane najmanj 4.000 € na leto, saj so bili zavarovanci, ki so si do sedaj plačevali zavarovanje za ožji obseg pravic v primerjavi z zavarovanci, ki so si leta dokupili, brez posebnih razlogov v nesorazmerno ugodnejšem položaju. Obenem navajamo, da so zavarovanci, ki so se v skladu z določbami ZPIZ-1, prostovoljno vključili v obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje, imeli možnost izbire med ožjim in širšim obsegom zavarovanja. Poudariti je potrebno, da zavarovanje za ožji obseg pravic vključuje le pravico do starostne, invalidske, vdovske in družinske pokojnine in do dodatka za pomoč in postrežbo, vendar le za slepo in nepokretno osebo, pri kateri je zmožnost premikanja zmanjšana za 70%. Zavarovanci, ki so bili pretežni del zavarovanja zavarovani za ožji obseg pravic tako nimajo pravice do odmere pokojnine od najnižje pokojninske osnove, oskrbnine, odpravnine, pravic na podlagi III. kategorije invalidnosti, letnega dodatka. Zvišanje prispevka tako s seboj prinese tudi večji nabor pravic, ki jih imajo osebe, ki so v obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje vključene prostovoljno in ne manj pravic, kot v prispevku navaja avtor. Pri tem je potrebno poudariti, da se kmetom, ki se jim ohranja višina prostovoljnega prispevka iz leta 2012, ohranja tudi nabor pravic iz ožjega obsega zavarovanja in tako ne bodo imeli drugih pravic, kar pomeni, da predmetnih prispevkov za prostovoljno zavarovanje ni mogoče enačiti, saj zavarovanci med seboj ne bodo imeli enakih pravic – kmetje pridobijo pravice za ožji obseg, kot je veljalo po ZPIZ-1, ostali prostovoljno vključeni v sistem obveznega pokojninskega in invalidskega zavarovanja pa pridobijo pravice za širši obseg. Ureditev pa je bila sprejeta na tak način iz razloga predhodne neenakosti med zavarovanci in zato, ker dosedanje zavarovanje za ožji obseg pravic glede na višino prispevkov ni zagotavljalo zadostnega plačila in je bila potrebna za te zavarovance nesorazmerna solidarnost tistih, ki so plačevali več, kot jim je bilo iz sistema priznано. ZPIZ-2 tako ukinja možnost zavarovanja za ožji obseg pravic.

Pojasnjujemo pa še, da se je na temo zvišanja prispevkov na ministrstvo obrnilo večje število ljudi, zaradi česar se izvajajo sestanki in dogovori o morebitni spremembi zakona v delu višine prispevkov za prostovoljno vključitev v obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje za najranjivejše skupine. Do sedaj rešitve še niso oblikovane, vam pa svetujemo, da preko medijev spremljate predmetno tematiko, saj je mogoče, da se bo zakon v tem delu v bližnji prihodnosti tudi kaj spremenil.

V zvezi z upoštevanjem dobe pridobljene na podlagi prostovoljne vključenosti v sistem obveznega pokojninskega in invalidskega zavarovanja v pokojninsko dobo brez dokupa pa pojasnjujemo, da se prostovoljna vključitev v obvezno pokojninsko zavarovanje šteje v okvir pokojninske dobe (in ne pokojninske dobe brez dokupa), s čimer se šteje pri izpolnitvi pogojev za pridobitev pravice do predčasne pokojnine in pri izpolnitvi pogojev do starostne pokojnine, če posameznik dopolni 65 let, v obeh primerih pa se upošteva tudi pri določitvi odstotka za odmero predčasne ali starostne pokojnine. Osebe, ki so bile oziroma so prostovoljno vključene v sistem obveznega pokojninskega in invalidskega zavarovanja se tako lahko upokojijo pri 60. letih, če dopolnijo 40 let pokojninske dobe (v katero se šteje tudi obdobje prostovoljne vključenosti v sistem obveznega pokojninskega in invalidskega zavarovanja), vendar pa gre v tem primeru za

